

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatningsansvar og medieansvarsloven

(Freds- og ærekrænkelser m.v.)

[af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-4, og justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 5-9 til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA, KF og IA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod ændringsforslagene om deling af lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (RV, ALT og SF) vil stemme for ændringsforslagene om deling af lovforslaget. Såfremt lovforslaget ikke bliver delt, vil mindretallet stemme for de af justitsministeren stillede ændringsforslag og stemme for lovforslaget ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) vil stemme for ændringsforslagene om deling af lovforslaget. Såfremt lovforslaget ikke bliver delt, vil mindretallet stemme for de af justitsministeren stillede ændringsforslag og stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget finder, at lovforslaget indeholder mange forbedringer af de gældende regler om freds- og ærekrænkelser m.v., men kan ikke støtte den meget markante forøgelse af bødestørrelserne. Denne forø-

gelse synes at være inspireret af den opsigtsvækkende – men enestående – Se og Hør-sag, og Enhedslisten finder ikke, at den ene sag bør give anledning til så voldsomme forhøjelser af bødeniveauet. Enhedslisten ønsker at værne om en fri, uafhængig og modig presse og frygter, at meget markante stigninger i bødestørrelserne kan føre til, at redaktører og journalister agerer overforsigtigt til skade for den frie debat og for pressens rolle som en effektivt kontrollerende »fjerde statsmagt«.

Af de samme grunde er Enhedslisten modstander af den del af lovforslaget, der vedrører referat- og navneforbud i private straffesager og den dertil knyttede forøgelse af bødeniveauet. På den baggrund har Enhedslisten stillet ændringsforslag om deling af lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (RV, ALT og SF):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Forhøjelse af bødestrafte for freds- og ærekrænkelser og for overtrædelse af referat- og navneforbud m.v.)« omfattende § 1, nr. 1-10, 12 og 14, § 2, nr. 2, 3, 5 og 6, og §§ 5 og 6.

B. »Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatningsansvar og medieansvarsloven (Fredso- og ærekrænkelser m.v.)« omfattende § 1, nr. 11 og 13, § 2, nr. 1, 4, 7 og 8, og §§ 3-6.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 5

2) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Lovens § 1 og § 2, nr. 2 og 3, finder ikke anvendelse på handlinger begået før lovens ikrafttræden.«

[Konsekvensændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen som følge af ændringsforslag nr. 1]

Til § 6

3) Paragraffen affattes således:

»§ 6

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

[Konsekvensændring af territorialbestemmelsen som følge af ændringsforslag nr. 1]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 5

4) I *stk. 2* ændres »§ 1, § 2, nr. 2 og nr. 3, og §« til: »§§ 1 og«.

[Konsekvensændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen som følge af ændringsforslag nr. 1]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

d

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Til § 1

5) I den under *nr. 12* foreslåede § 271 ændres i *stk. 1* »268« til: »267, jf. § 268,«.

[Redaktionel ændring]

6) I den under *nr. 13* foreslåede affattelse af § 275 indsættes i *stk. 2, nr. 1*, før »§ 268«: »§ 267, jf.«

[Redaktionel ændring]

Til § 2

7) I den under *nr. 1* foreslåede § 31 *c* indsættes efter »straffesager om«: »overtrædelse af«, og »268« ændres til: »267, jf. § 268,«.

[Redaktionel ændring]

8) *Nr. 2* affattes således:

»2. I § 32 *b, stk. 1*, ændres »Overtrædelse af« til: »Med bøde straffes den, der overtræder«, »eller af« ændres til: »eller«, og »straffes med bøde« udgår.«

[Redaktionel ændring]

Til § 6

9) »§§ 3 og 4« ændres til: »§ 3«.

[Ændring af territorialbestemmelsen i relation til Grønland]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås at dele lovforslaget op i to forslag. Det ene lovforslag (A) vedrører en generel modernisering af straffelovens §§ 263-264, §§ 264 c-264 d og §§ 267-274, en generel forhøjelse af bødestrafen for freds- og ærekrænkelser og for overtrædelse af referat- og navneforbud og en række konsekvensændringer. Det bemærkes, at forslaget til straffelovens § 264 b om uberettiget overvågning ved hjælp af gps eller andet lignende apparat ligeledes er medtaget, da der henvises hertil i lovforslagets § 1, nr. 9.

Det andet forslag (B) vedrører påtale af freds- og ærekrænkelser, mulighed for nedlæggelse af referatforbud forud for hovedforhandlingen i private straffesager, forhøjelse af tortgodtgørelse i sager om freds- og ærekrænkelser og udvidelse af medieansvarslovens anvendelsesområde til at omfatte medier, der modtager visse former for mediestøtte.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen i lovforslagets § 5, *stk. 2*, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås at dele lovforslaget.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 6, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås at dele lovforslaget.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen i lovforslagets § 5, *stk. 2*, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås at dele lovforslaget.

Til nr. 5

Ændringsforslaget præciserer, at straffelovens § 268 er udtryk for en strafskærpselsesregel relateret til straffelovens § 267, hvorfor det præciseres i nyaffattelsen af straffelovens § 271, *stk. 1*, at der skal være tale om en overtrædelse af § 267, jf. § 268.

Til nr. 6

Ændringsforslaget præciserer, at straffelovens § 268 er udtryk for en strafskærpselsesregel relateret til straffelovens § 267, hvorfor det præciseres i nyaffattelsen af straffelovens § 275, *stk. 2, nr. 1*, at der skal være tale om en overtrædelse af § 267, jf. § 268.

Til nr. 7

Ændringsforslaget præciserer, at straffelovens § 268 er udtryk for en straffeskærpelsesregel relateret til straffelovens § 267, hvorfor det præciseres i den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 31 c, at der skal være tale om en overtrædelse af § 267, jf. § 268.

Til nr. 8

Ændringsforslaget er en redaktionel ændring, idet den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 32 b, stk. 1, ellers ville medføre, at bestemmelsen ville indeholde et »af« for meget.

Til nr. 9

Ændringsforslaget indebærer, at det alene er den foreslåede ændring i lovforslagets § 3 (ændringen af erstatningsansvarsloven), som ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

For Grønland gælder en særlig medieansvarslov. Lovforslagets § 4 skal derfor ikke kunne sættes i kraft for Grønland, og henvisningen til § 4 udgår derfor af lovforslagets territorialbestemmelse.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. oktober 2018 og var til 1. behandling den 1. november 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Lise Bech (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V) Mads Fuglede (V) Marcus Knuth (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Christina Egelund (LA) Naser Khader (KF) Simon Kollerup (S)

Lars Aslan Rasmussen (S) Mette Reissmann (S) Mogens Jensen (S) nfm. Trine Bramsen (S) Rasmus Prehn (S)

Morten Bødskov (S) Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) René Gade (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV) Lotte Rod (RV)

Karsten Hønge (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i to forskellige høringer, og justitsministeren sendte den 29. juni 2018 og den 17. august 2018 disse udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 344 og 384 (folketingsårets 2017-18). Den 3. oktober 2018 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 5 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		